

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 022 185/98-5067
Signatura: vb2bs102

Oblastní pracoviště č. 2 Praha - západ
Okresní pracoviště Beroun

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola, Osov 93, 267 25 Osov
IZO:	002 050 552
Identifikátor ředitelství:	600 043 002
Ředitelka školy:	Mgr. Jarmila Hanousková
Zřizovatel:	Obec Osov
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Beroun
Termín inspekce:	3. a 4. listopadu 1998
Inspektoři:	Vedoucí týmu - Mgr. Miroslava Březinová Člen týmu - Jan Zapach
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy. Podmínky a průběh vzdělávání.
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 258/1996 Sb., výroční zpráva, podkladová inspekční dokumentace pro základní školy, plány ředitelky, tematicko-časové plány učiva, žákovské knížky a notýsky, písemné projevy žáků.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně-vzdělávacího procesu

Škola nemá písemnou formou stanoveny cíle z hlediska dlouhodobého vývoje. Tzv. Dodatek školního řádu pro období 1998/99 heslovitě zachycuje úkoly ZŠ. Součástí tohoto materiálu je výchovný plán, který hlavně zahrnuje seznámení žáků s vnitřním řádem školy, oblast protidrogové prevence, ekologie, prospěšné a mimoškolní činnosti. Vypovídací hodnota těchto dokumentů je velice malá.

Ředitelka stanovila termíny pro konání pedagogických rad a třídních schůzek v průběhu školního roku 1998/99.

Škola nemá jasně stanoveny cíle z hlediska dlouhodobého vývoje. Plánování výchovně-vzdělávacího procesu je na nízké úrovni.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Organizační struktura pětileté školy se dvěma odděleními školní družiny je vyhovující. Ředitelka byla do funkce jmenována na základě výsledků konkurzního řízení v r. 1993. Pro její výkon je odborně i pedagogicky způsobilá, má 20 let praxe, z toho 6 let ve zdejší škole. V dubnu 1998 absolvovala roční kurz školního managementu. Pro případ její nepřítomnosti je zastupováním pověřena jedna z učitelek.

Metodické orgány ustanoveny nejsou.

Pedagogická rada jako stálý poradní orgán ředitelky je svolávána dle plánu 5x ročně. Předmětem jejího jednání jsou zejména záležitosti výchovně-vzdělávací (prospěch a chování žáků) a organizační. Poznatky a výsledky kontrolní činnosti jsou zde zmiňovány jen stručně a v obecné rovině.

Provozní porady ředitelka nesvolává, preferuje denní osobní styk se všemi pracovníci školy.

Organizační struktura je vzhledem k zajištění plnohodnotného komplexního řízení školy vyhovující, styl a způsob řízení má spíše podprůměrnou úroveň.

2.2 Personální struktura

Ve škole působí v současné době 7 pedagogických pracovníků. Z pěti učitelek nemají dvě odbornou způsobilost, jedna z vychovatelek (přechodný zástup za MD) ani způsobilost pedagogickou.

Pedagogický sbor se postupně stabilizuje, věkový průměr jeho členů je cca 35 let.

Provoz školy zabezpečují dále školnice, na částečný úvazek další uklízečka a 2 topiči. Interpersonální vztahy mezi zaměstnanci jsou velmi dobré.

Současný personální stav umožňuje i přes uvedená zjištění plnit výchovně-vzdělávací činnost i organizační zajištění provozu.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Ředitelka nemá zpracován plán kontrolní činnosti. Do doby konání inspekce ještě nebyly uskutečněny hospitace. Termíny jsou stanoveny na jednání pedagogických rad. V jejich zápisech chybí zjištění z kontrolní činnosti a zároveň závěry, které z nich vyplývají. Ředitelka neprovádí záznamy z hospitací.

Kritéria pro hodnocení pracovníků byla zpracována a řádně s nimi projednána.

Ředitelka nemá vytvořen účinný systém kontroly činnosti učitelů. Hodnocení neprobíhá průběžně. Ve škole není zřízeno metodické sdružení. Celkově lze tuto oblast hodnotit jako podprůměrnou.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je funkční a potřebám vyhovuje. Realizován je především denním osobním kontaktem všech zaměstnanců. Úkoly jsou vyřizovány okamžitě, aktuální zprávy a písemné informace jsou k dispozici na příslušné nástěnce.

O stavu a průběhu vzdělávání a výchovy žáků jsou rodiče průběžně informováni prostřednictvím notýsků a žákovských knížek. Třikrát ročně pořádané třídní schůzky mají tradiční charakter, účast je vysoká. Rodiče mají také možnost školu resp. příslušného vyučujícího kdykoliv navštívit a projednat s ním případný problém.

Rada školy, Rada rodičů ani jiná forma jejich sdružení nejsou ustaveny. Veřejnosti se škola prezentuje dosud sporadicky.

Vztahy se zřizovatelem jsou ředitelkou hodnoceny po všech stránkách jako velmi dobré. Spolupráce se spádovou školou je bohatá.

Vnitřní i vnější informační systém má průměrnou úroveň.

5 Vedení povinné dokumentace

Předmětem kontroly byla povinná dokumentace školy ve smyslu § 38 odst. 1 zákona č. 258/1996 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol. Byly zjištěny následující nedostatky:

Třídní knihy:

- některé zápisy nevystihují konkrétní obsah učiva,
- údaje jsou přelepovány, nevhodným způsobem opravovány.

Třídní výkazy:

- některé údaje jsou zaznamenány nedostatečně.

Katalogové listy:

- známky jsou přepisované, nepřesně opravené.

Řád pracoven:

- nebyl schválen řád tělocvičny.

Vnitřní řád školní družiny:

- nebyl vydán.

Řád školy:

- chybí ustanovení zohledňující práva žáků,
- neobsahuje ustanovení týkající se protidrogové prevence,
- některé body jsou nevhodně formulovány.

Osobní dokumentace žáků s postižením:

- nejsou zpracovány individuální vzdělávací plány pro integrované žáky,
- u jednoho žáka chybí dokumentace z pedagogicko-psychologické poradny.

Zápis z pedagogických rad:

- neobsahují zjištění z kontrolní činnosti,
- mají po obsahové stránce velmi nízkou úroveň.

Přehled výchovně-vzdělávací práce školní družiny:

- ve dvou přehledech výchovně-vzdělávací práce je zapsáno celkem 117 žáků, čímž je porušen § 2 odst. 1) vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech.

Docházkový sešit (pro ŠD a ŠK) pro nepravidelnou docházku žáků:

- nejsou vedeny (jedná se o porušení § 9 odst. 2 c) vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb.).

Vedení předepsané dokumentace vykazuje závažnější nedostatky, obsahová úroveň písemností nemá žádoucí kvalitu. Tuto oblast lze hodnotit jako podprůměrnou.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Ve škole se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16847/96-2, který byl pedagogickou radou projednán a schválen. Realizace učebního plánu je v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem.

Pro jednotlivé předměty mají všichni vyučující zpracovány časové tematické plány.

Nepovinné předměty zavedeny nejsou. Škola zajišťuje činnost zájmových kroužků míčových her a rybářského, v rámci školní družiny pak sportovního a výtvarného. Zřízena jsou dvě oddělení pro nápravu vývojových poruch učení u dvanácti žáků; nabídka vychází z potřeb dětí. Na výuku anglického a německého jazyka ve 4. a 5. roč. jsou třídy vzhledem k vyšším počtům žáků děleny.

Plnění učebních dokumentů odpovídá přijatému vzdělávacímu programu. Nabídka individuální volby aktivit je průměrná.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Státem poskytované finanční prostředky postačují na realizaci vzdělávacího programu školy, v oblasti mezd umožňují ředitelce přidělovat i nenárokové složky platu. Částky na učebnice a učební pomůcky využívá škola uvážlivě a efektivně. Evidence majetku je vedena, zápisy o provedené inventarizaci archivovány.

Rozpočet přidělený zřizovatelem, který se o školu odpovědně stará, plně zabezpečuje její provoz i údržbu.

Neefektivní použití finančních prostředků nebylo shledáno.

Přidělené finanční prostředky jsou dostačující a umožňují plnit výchovně-vzdělávací program školy. Neefektivní hospodaření nebylo namátkovou kontrolou zjištěno.

8 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti

Stávající areál školy byl vybudován před 15 lety. Typ budovy je energeticky velmi náročný a proto bylo v loňském roce provedeno její dodatečné zateplení.

Kromě ředitelny a malé sborovny disponuje škola pěti prostornými třídami, čtyřmi kabinety a šatnami, má vlastní tělocvičnu a jídelnu s výdejnou obědů, připravovaných v sousední mateřské škole. Školní družina vlastní prostory nemá. K tělovýchovné činnosti se kromě vlastního využívá i hřiště místní TJ, školní pozemek je součástí objektu.

Vybavení školy učebními pomůckami i audiovizuální didaktickou technikou má průměrnou úroveň, preferován je nákup pro nově zavedený pátý ročník a výuku cizích jazyků. K dispozici je rovněž kopírovací a výpočetní technika.

Fond učebnic realizovanému vzdělávacímu programu postačuje.

Materiální podmínky školy jsou spíše nadprůměrné.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh hodin odpovídá požadavkům § 9 odst. 2 a 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, v hodinové dotaci respektuje učební program Základní škola.

Vybavení pracovních míst pro učitele i žáky je velmi dobré, zejména ve třídách 4. a 5. ročníku; funkčnost i estetická úroveň nových jednomístných stolků je vysoká.

V budově je udržována čistota, pořádek a hygiena všech prostor, světelné a tepelné podmínky jsou optimální. Škola vyniká i po stránce estetické.

Stravování žáků i pracovníků je zajištěno prostřednictvím kuchyně MŠ, která zabezpečuje rovněž pitný režim.

Řád tělocvičny, kterou v současné době využívá i veřejnost, není vydán.

Psychohygienické podmínky školy lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

10 Hodnocení personálních podmínek

Přestože ze sedmi pedagogických pracovníků nejsou tři odborně způsobilé, nemá tento stav negativní vliv na plnění výchovně-vzdělávacího programu školy.

11 Plnění učebních osnov

V plnění učebních osnov nebyly zjištěny nedostatky.

12 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Český jazyk

Předmět byl hospitován ve čtyřech hodinách. Výuku zajišťují čtyři učitelky, z nichž jedna je bez pedagogické a odborné způsobilosti. Mají zpracovány tematicko-časové plány, které korespondují s osnovami příslušného vzdělávacího programu.

Velmi dobré hodiny měly stanoven jasný cíl. V průběhu vyučovacího procesu se uplatnila nejen frontální a samostatná práce, ale též promyšlené diferencované činnosti.

V menší míře se objevily relaxační prvky. Kladně lze hodnotit respektování pracovního tempa u jednotlivých žáků. Děti pracovaly s chutí, byly aktivní.

Průměrná hodina se vyznačovala především kratším řízeným rozhovorem a frontální prací. Paní učitelka nedokázala žáky dobře motivovat, takže se někteří nudili.

Děti se vzdělávaly ve velmi pěkně upraveném prostředí, vyučující dbaly na dodržování psychohygienických zásad.

Celkově lze výuku českého jazyka hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Německý jazyk

Hospitace byla provedena ve 4. třídě. Výuku zajišťovala učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti pro I. stupeň ZŠ. Hodina byla pečlivě připravena, vyznačovala se promyšlenou organizací jednotlivých činností. Těžiště výuky spočívalo v ústním projevu, střídaly se aktivizující formy práce. Byla uplatněna názornost, učitelka funkčně využívala didaktickou techniku. Žáci projevovali o učivo zájem, byli aktivní. Děti prokázaly, že mají dobré znalosti.

Stupeň hodnocení - nadprůměrný.

Matematika

Předmět byl hospitován u tří vyučujících, sledované hodiny měly rozdílnou úroveň.

V práci odborně i pedagogicky způsobilé učitelky byla patrná zkušenost, promyšlená stavba vyučovací jednotky, častá aktivizace žáků a důraz na rozvoj logického myšlení. Důsledně byli vedeni k přesnému vyjadřování. Změny činností vyvolávaly jejich zájem o výuku. S vyučující aktivně spolupracovali, průběžně byli kontrolováni a hodnoceni.

Dvě nekvalifikované učitelky byly na výuku připraveny, hodiny však měly tradiční stavbu i průběh. Převažovaly v nich frontální formy práce, chyběla diferenciací úkolů podle schopností a individuálního tempa žáků, jejich spontánnosti ani tvořivosti nebylo využito. Efektivita hodin byla průměrná resp. spíše podprůměrná.

Úroveň sledovaných hodin byla odlišná, od nadprůměrné až po spíše podprůměrnou.

Prvouka

Obě hospitované hodiny se vyznačovaly dobrou organizační i materiální přípravou, pozitivními vzájemnými vztahy, dobrou motivací a pracovní atmosférou. Děti byly aktivní, na otázky, jež vyučující kladly, dokázaly dobře reagovat, hodně prostoru měly ponecháno pro samostatné úvahy a vyvozování závěrů. Vědomosti většiny žáků byly dobré stejně jako jejich vyjadřovací dovednosti. Ve třetím ročníku je poněkud horší úroveň grafického projevu.

Výuku prvouky lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Vlastivěda

Hospitace se uskutečnila v 5. třídě. Výuku vedla učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Hodina měla stanoven jasný cíl a obsah. Během vyučovací jednotky bylo využito řízeného rozhovoru a samostatné práce. Učitelka vhodně zařadila relaxační prvky, vyučováním prolínaly mezipředmětové vztahy. Žáci mohli velmi dobře uplatnit svou aktivitu a iniciativu. Prokázali, že se dovedou orientovat na mapě, měli značné vědomosti.

Stupeň hodnocení - nadprůměrný.

Praktické činnosti

Hodinu aprobované vyučující lze charakterizovat pečlivým materiálním zajištěním, perfektním organizačním zvládnutím a nadprůměrnou efektivitou. Probírané téma (aranžování přírodních materiálů) všechny žáky zcela zaujalo, užitná i estetická hodnota výrobků byla velmi vysoká.

Sledovaná hodina měla mimořádnou, vynikající úroveň.

13 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/1998 je zpracována v souladu s § 17e, odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb. ve znění novely č. 139/1995 Sb., postihuje všechny oblasti podle jeho osnovy. Je přehledná, podává základní informace o škole a její činnosti v uplynulém školním roce. V pedagogickém sboru byla projednána.

Výroční zpráva o hospodaření školy za kalendářní rok 1998 nebyla v době inspekce (listopad 1998) ještě vypracována.

Výroční zpráva za školní rok 1997/1998 má dobrou vypovídací hodnotu.

14 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Ředitelka nemá zpracován plán vzdělávání pedagogických pracovníků. Vyučující se zúčastňují kurzů a seminářů, které pořádá Středisko služeb škole v Berouně. Čtyři učitelky si rozšiřují své znalosti v anglickém a německém jazyce.

Nekvalifikovaným učitelkám je poskytována průběžná metodická pomoc buď ředitelkou, nebo ostatními vyučujícími.

Pro individuální studium jsou v knihovně k dispozici časopisy a odborná literatura.

Na dobré úrovni probíhá spolupráce s MŠ v Osově a Všeradicích, ale též se spádovou ZŠ v Hostomicích.

Na základě zjištěných skutečností lze péči o další vzdělávání pedagogických pracovníků hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

15 Hodnocení výchovného poradenství

Ve škole nepracuje výchovný poradce, neboť ředitelkou nebyl do této funkce nikdo jmenován. Poradenská činnost je zajišťována třídními učitelkami.

ZŠ vykazuje 12 integrovaných žáků. V době výkonu inspekce nebyly pro ně ještě vypracovány individuální vzdělávací plány. Zprávy z pedagogicko-psychologické poradny jsou přiloženy ke katalogovým listům. Záznam o vyšetření u jednoho žáka chybí.

Dětem s dílčími poruchami učení se pravidelně věnují dvě učitelky, které absolvovaly kurzy zaměřené na nápravu speciálních poruch učení a chování.

Je vytvořen funkční systém protidrogové výchovy a prevence.

Spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Hořovicích je velmi dobrá. Systém péče o děti s vývojovými poruchami učení je třeba zkvalitnit a zlepšit. Ve vedení dokumentace jsou nedostatky.

16 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost

Přehled školních i mimoškolních aktivit uvádí výroční zpráva. Žáci se zúčastňují různých soutěží na místní a okresní úrovni. Škola organizuje kulturní akce a exkurze, spolupracuje s Místní knihovnou v Hostomicích. Děti se zapojují do charitativních a veřejně prospěšných činností. Žáci mají možnost realizovat se v zájmových kroužcích.

Škola využívá aktivit k pozitivnímu ovlivňování postojů žáků.

17 Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí školy je družina. Má dvě oddělení, v nichž je zapsáno celkem 117 žáků. Tím dochází k porušení § 2 odst. 1) vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech. Provoz zajišťují dvě vychovatelky, z nichž jedna je bez příslušné odborné a pedagogické způsobilosti.

Pro realizování výchovně-vzdělávací činnosti nemá vlastní prostory, je využívána třída a tělocvična.

Není zpracován vnitřní řád školní družiny. Vychovatelky nevedou docházkový sešit.

Podmínky pro práci školní družiny jsou podprůměrné, v dokumentaci se vyskytují nedostatky.

ZÁVĚRY

Škola nemá jasně stanoveny cíle z hlediska dlouhodobého vývoje. Plánování výchovně-vzdělávacího procesu je na nízké úrovni. Ředitelka nemá vytvořen účinný systém kontroly činnosti učitelů, hodnocení neprobíhá průběžně. Řízení školy je hodnoceno jako spíše podprůměrné.

Podmínky a průběh výchovně-vzdělávací činnosti školy byly velmi dobré. Schválené učební dokumenty jsou plněny. Systém péče o žáky se speciálními poruchami učení je třeba zkvalitnit. Zlepšit se musí podmínky pro práci školní družiny.

Doporučení ředitelce školy:

- zlepšit systém péče o děti se specifickými vývojovými poruchami učení,
- zvýšit účinnost kontrolní práce v oblasti školní dokumentace,
- v řádu školy zakotvit ustanovení zohledňující práva žáků,
- vytvořit účinný systém kontroly činnosti pedagogických pracovníků.

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu Mgr. Miroslava Březinová, v.r.

člen týmu Jan Zapach, v.r.

V Berouně dne 26. listopadu 1998

Inspekční zprávu jsem převzala dne 3. prosince 1998

razítko

Podpis ředitelky školy J. Hanousková, v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Osov	1998-12-23	022 233/98-5067
Školský úřad: Beroun	1998-12-23	022 234/98-5067

Připomínky ředitelky školy - nejsou.